

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. maj 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 262 (Alm. del) af 10. marts 2017 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Det fremgår af Finansredegørelse 2014 kap. 6.7 om uddannelse, vækst og offentlige finanser, at "Finansministeriets normale beregningsprincipper indebærer, at generelle produktivitetstigninger samlet set er omtrent neutrale for de offentlige finanser,..." Dette betyder også, at virkningen af en opfyldelse af 2020-målsætningerne først er neutrale for statskassen i 2070. Vil ministeren redegøre for, om man også anskuer produktivetsgevinsterne for f.eks. ACE-fradraget, som provenuneutrale jf. de normale beregningsprincipper?

Svar

Som udgangspunkt er øget generel produktivetsvækst omtrent neutral for de offentlige finanser på langt sigt, idet offentlige indtægter og udgifter påvirkes nogenlunde parallelt.

Det skyldes, at øget produktivetsvækst i den private sektor medfører tilsvarende højere lønstigninger. Det øger skatteindtægterne. Men offentlige lønninger og indkomstoverførsler stiger også svarende til de højere lønstigninger i den private sektor. Det øger de offentlige udgifter. En række andre offentlige udgifter, fx ulandsbistand, stiger også.

Øget produktivitet i den private sektor kan imidlertid have en beskedent positiv virkning på den offentlige saldo, når de offentlige investeringer og ressourcerne til det offentlige forbrug fastholdes uændret inden for planlægningshorisonten.

Omkring en tredjedel af ressourcerne til det offentlige forbrug anvendes til køb af varer og tjenester fra den private sektor. Højere produktivitet slår ud i højere lønninger og betyder derfor, at omkostningerne pr. produceret enhed er uændrede i den private sektor. Det betyder, at offentligt varekøb kan foretages for uændret provenu. Det samme gør sig gældende for de offentlige investeringer. Med øgede skatteindtægter¹ kan der dermed købes mere fra den private sektor, eller der kan ske en forbedring af den offentlige saldo ved samme reale offentlige forbrug og investeringer.

¹ Dog er der også en del af skatteindtægterne, der ikke øges ved højere produktivitet, fx indtægter fra Nordsøen og skat af opsparede pensionsmidler. Netto er andelen, der ikke følger op med produktiviteten, dog højest på udgiftssiden.

Større privat produktion og velstand kan imidlertid også lede til større forventninger og krav til offentlig service og investeringer og i de beregningstekniske principper efter planlægningshorisonten indgår, at den offentlige service og de offentlige investeringer udvikler sig i takt med den generelle velstandsudvikling.

Konkrete virkemidler, der kan bidrage til øget produktivitet i den private sektor, kan i sig selv påvirke og ofte belaste den offentlige saldo.

Det gør sig også gældende i forbindelse med forslaget om ACE-fradraget, der øger private investeringer og produktiviteten, men indebærer et mindreprovenu og samlet set svækker den offentlige saldo. I vurderingen af virkningen på de offentlige finanser er der taget højde for, at der også er beskedne positive virkninger af forslaget. De skyldes, at ikke alle offentlige udgifter stiger i takt med øget produktivitet og højere løn. Det er således lagt til grund, at det offentlige varekøb ikke stiger med den højere lønudvikling. Det medfører isoleret set en beskedne positiv virkning på den offentlige saldo. Der er ligeledes i vurderingen af ACE-fradraget taget højde for, at højere løn isoleret set styrker arbejdsudbuddet og derigennem mindsker belastningen af den offentlige saldo.

I forhold til det i spørgsmålet refererede beregningseksempel for skærpede uddannelsesmålsætninger i *Finansredegørelse 2014* skal det bemærkes, at denne langsigtede beregning er foretaget med anvendelse af de almindelige beregningstekniske principper, der anvendes i forbindelse med mellemfristede fremskrivninger efter planlægningshorisonten. Det skal endvidere bemærkes, at indfrielsen af uddannelsesmålsætningerne alene skønnes neutralt for de offentlige finanser i 2070, hvis der ses bort fra forøgede driftsudgifter til realiseringen af uddannelsesmålsætningerne.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister